

Evropska komisija

Evropski ekonomsko-socialni odbor

**PROTOKOL
O SODELOVANJU
MED EVROPSKO KOMISIJO
IN EVROPSKIM EKONOMSKO-SOCIALNIM ODBOROM**

PREAMBULA

Komisija in Evropski ekonomsko-socialni odbor ugotavljata, da je v njunem skupnem interesu poglobiti njune institucionalne stike prek izvajanja tega protokola. Oblike poglobljenega sodelovanja, navedene v protokolu, nadomeščajo tiste, ki jih predvideva protokol z dne 24. septembra 2001.

Takšna oblika tesnejšega sodelovanja spada v sklop krepitev kulture dialoga in posvetovanja z organizirano civilno družbo in njenimi predstavniki pri pripravi in izvajanju politik ter sklepov Evropske unije.

Komisija meni, da Odbor prispeva k uresničevanju zahteve po boljšem demokraticnem izražanju pri izgradnji Evropske unije.

Komisija in Odbor sodelujeta pri treh ključnih nalogah Odbora:

- svetovati Komisiji, Svetu in Evropskemu parlamentu in s tem prispevati k procesu oblikovanja politik in odločitev Evropske unije;
- omogočiti boljšo vključenost in večjo udeležbo organizirane civilne družbe Unije pri evropskem projektu na nacionalni in evropski ravni ter prispevati k približevanju Evrope državljanom;
- sodelovati pri zunanji dejavnosti Unije z vzpostavljanjem in razvijanjem dialoga z organizacijami civilne družbe v državah ali regijah zunaj Skupnosti ter s spodbujanjem oblikovanja posvetovalnih struktur na teh območjih.

Komisija podpira krepitev posvetovalne vloge Odbora tako v začetni kot v končni fazi procesa oblikovanja politik in zakonodaje Skupnosti, kar predvsem pomeni, da lahko Odbor sodeluje pri analizah učinka in znatno prispeva k ocenjevanju izvajanja zakonodaje.

Komisija in Odbor sodelujeta pri razvijanju participativne demokracije na ravni Unije, da bi na ta način povečala njeno demokratično legitimnost.

Da bi lahko Odbor v celoti igral vlogo prenašalca pričakovanj in želja organizirane civilne družbe, Komisija podpira njegove pobude za spodbujanje in oblikovanje dialoga ter posvetovanja z evropsko organizirano civilno družbo kakor tudi krepitev stikov z ekonomsko-socialnimi sveti ter podobnimi institucijami v državah članicah.

I. INSTITUCIONALNI IN UPRAVNI ODNOSI

1. Predsednik Komisije ali njen podpredsednik, zadolžen za odnose z Odborom, vsako leto pred plenarno skupščino predstavi letno politično strategijo in ključne smernice letnega delovnega programa Komisije.

Predsednik Komisije na začetku mandata plenarni skupščini predstavi petletne strateške cilje.

2. Vsaj enkrat letno se na pobudo Komisije organizira srečanje ožjega predsedstva Odbora s predsednikom Komisije in/ali podpredsednikom, zadolženim za stike z Odborom, z namenom preučiti prednostne naloge in vsa vprašanja skupnega interesa ter oceniti izvajanje teh prednostnih nalog in protokola o sodelovanju.

To srečanje, ki ga vnaprej pripravita generalna sekretarja Komisije in Odbora, mora biti namenjeno zlasti opredelitvi določenega števila posebno pomembnih prednostnih tem, ki so podlaga za okrepljeno politično sodelovanje med Komisijo in Odborom. Teme morajo biti horizontalne narave in imeti osrednje mesto v evropski agendi.

Komisija in Odbor sodelujeta v okviru večletnega medinstitucionalnega načrtovanja, da bi učinkovito pomagala pri prizadevanjih vseh institucij za boljšo pripravo zakonodaje.

3. Clani Komisije so vabljeni k sodelovanju pri delu Odbora, zlasti v okviru plenarnih zasedanj, da bi razpravljali o strateških usmeritvah področij, ki so v njihovi pristojnosti, ter o vseh vprašanjih, ki so jih predhodno soglasno določili.

Poleg tega se enkrat letno vsak predsednik strokovne skupine sreča z ustreznim članom ali člani Komisije, da pregledajo prednostne naloge in programe dela na način, za katerega se soglasno dogovorijo.

4. Predstavniki Komisije sodelujejo pri delu Odbora v zvezi z dosjeji, za katere so pristojni, ter po svojih najboljših močeh sodelujejo na sejah, na katere so povabljeni. Na sejah predstavijo predloge Komisije ali druge dokumente, ki so predmet obravnave, ter pojasnijo kako posamezni dosjeji napredujejo.

Pri dosjejih, za katere so zadolženi, tesno sodelujejo z ustreznimi predstavniki Odbora.

5. Koordinatorji ali odgovorne osebe, ki jih imenuje vsaka služba Komisije in tajništvo strokovnih skupin Odbora, sodelujejo zlasti pri rednih izmenjavah informacij, predvsem v okviru priprave programov generalnih direktoriatov in izvajanja prednostnih nalog omenjenih strokovnih skupin.

Koordinatorji se na pobudo generalnega sekretariata Komisije najmanj enkrat letno sestanejo s sekretariatom Odbora, da:

- pregledajo srednjeročne projekte Komisije pri katerih bi – po tem, ko jih preučijo njegova pristojna telesa – Odbor lahko pomembno prispeval, posvetijo pa se tudi spremljanju teh projektov;
- se vzajemno obveščajo o najpomembnejših dejavnostih ali pobudah v skupnem interesu, ki jih izvaja ali načrtuje Komisija ali Odbor;
- prispevajo k pripravi srecanj med generalnima sekretariatoma Komisije in Odbora, zlasti v zvezi s spremljanjem in izvajanjem tega protokola.

II. POSVETOVALNA FUNKCIJA EVROPSKEGA EKONOMSKO-SOCIALNEGA ODBORA

6. Podpredsednik, zadolžen za stike z Odborom, na podlagi letnega delovnega programa Komisije in pregleda prednostnih nalog Komisije in Odbora, Odboru predloži seznam predlogov, za katere je predvideno obvezno posvetovanje, pa tudi tistih, ki bi lahko bili predmet neobveznega posvetovanja. Seznam vključuje tudi dokumente nezakonodajne narave, o katerih namerava Komisija zaprositi Odbor za mnenje.

V okviru svojega programiranja Komisija poleg tekočega programa in pred sejami predsedstva Odbora potrjuje neobvezna zaprosila.

Odbor si pri organizaciji svojega dela prizadeva upoštevati prednostne naloge in roke Komisije.

7. Komisija in Odbor bi morala, ob upoštevanju pogodb, izboljšati selektivnost.

Tako bi morala odločitev Komisije o neobveznem posvetovanju temeljiti zlasti na naslednjih merilih:

- predmet obravnave mora biti splošnega pomena in se nanašati na področja ali teme pri katerih bi mnenje Odbora prinašalo dodano vrednost v okviru postopka oblikovanja politik in sprejemanja odločitev Unije;
- postopek naj bi sprožil medinstitucionalno razpravo o primernosti ukrepanja Skupnosti na danem področju ali pri določeni temi.

Odbor bo nadaljeval prizadevanja za racionalizacijo dela tako, da se bo osredotčil na tista mnenja, ki lahko v okviru postopka oblikovanja politik in odločitev Skupnosti prispevajo resnično dodano vrednost.

Zato Odbor:

- uporablja trdna merila pri izbiri tem za pripravo mnenj na lastno pobudo;
 - izvaja enostavne in hitre postopke sprejemanja odločitev za pripravo mnenj o rutinskih temah, ki zahtevajo obvezno posvetovanje (kodifikacije, podaljšanje veljavnosti standardov, ozemeljska širitev obstojecih standardov).
8. V okviru procesa oblikovanja politik Unije in pri načrtovanju dela, lahko Komisija predvidi in prosi Odbor za pripravo raziskovalnih mnenj s področij, ki so posebej pomembna za organizirano civilno družbo in za katere meni, da ima Odbor ustrezna pooblastila in strokovne izkušnje. Odboru takšna zaprosila predloži podpredsednik Komisije, zadolžen za odnose z Odborom. Dodana so jim natančna pojasnila glede predmeta mnenja in roka za pripravo.

Komisija in Odbor si prizadevata za umestitev zaprosil za raziskovalna mnenja v okvir integriranega pristopa, ki bi omogočal in zagotavljal, da se v največji možni meri upoštevajo vsa stališča zainteresiranih akterjev civilne družbe.

Zaželeno je tudi, da v tem kontekstu in za doseg tega cilja Odbor organizira javne predstavitve mnenj in/ali konference.

Komisija bo zagotovila ustrezno spremljanje postopka, ki omogoča ocenjevanje dodane vrednosti takih mnenj v okviru procesa oblikovanja politik in odločitev Skupnosti.

9. Komisija v najkrajšem možnem času predloži Odboru vse dokumente in informacije, ki so nujne za izvajanje njegove posvetovalne vloge.
10. Da bi povečal preglednost mnenj, si bo Odbor prizadeval, da bi:
- bolje izpostavil posamezne spremembe, ki jih želi vnesti v zakonodajne predloge Komisije;
 - povzel glavna priporočila in predloge, ki jih je oblikoval.
11. Komisija in Odbor priznavata potrebo po spremljanju mnenj in njegov pomen. Komisija zato sistematično navaja razloge za upoštevanje ali neupoštevanje predlogov za spremembe in predlogov glede vsebine, podanih v mnenjih Odbora.

Komisija želi, da se mnenja, ki so bolj politične narave, spremljajo na bolj politični ravni in da na plenarnem zasedanju, ki sledi zasedanju, na katerem je bilo takšno mnenje sprejeto, ce je le mogoče poda informacijo tudi pristojni član Komisije.

Predloge za spremembe zakonodajnih dokumentov, ki jih Komisija sprejme, Komisija tudi vkljuci v spremenjene predloge z navedbo njihovega izvora v priloženih obrazložitvah.

III. **EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR IN ORGANIZIRANA CIVILNA DRUŽBA**

12. Odbor ima v skladu s Pogodbo vlogo institucionalnega posrednika med institucijami Unije in organizirano civilno družbo.

Komisija in Odbor sodelujeta, da bi dosegla večjo udeležbo organizirane civilne družbe v procesu oblikovanja politik ter priprave in izvajanja zakonodaje Skupnosti in omogocila večjo pripadnost ter sodelovanje le-te pri evropskem projektu na vseh ravneh.

Zato Komisija podpira zavezanost Odbora, da v določenem času vzpostavi okrepljen in strukturiran dialog z organizirano civilno družbo, predvsem s pomočjo povezovalne skupine, ki jo je ustanovil.

Glede posvetovalne politike v institucionalnem okviru Komisija pričakuje, da bo Odbor poglobil odnose z organizirano civilno družbo v Evropski uniji in zunaj nje.

13. Komisija in Odbor se strinjata glede tesnejšega sodelovanja pri prireditvah na posebej pomembnih področjih.

S tem namenom in brez vpliva na pristojnosti in posebne ugodnosti katerega od njiju lahko Odbor, v okviru izvajanja svoje posvetovalne vloge, organizira strukturirana posvetovanja z organizirano civilno družbo v obliki javnih predstavitev mnenj, seminarjev ali konferenc, da bi zbral cimvec stališč organizacij civilne družbe o določeni temi.

Komisija lahko na najprimernejši način, vključno z logistično in/ali finančno podporo, sodeluje pri organizaciji in poteku takšnih posvetovanj.

14. Komisija in Odbor prav tako skrbita za vse večjo sinergijo njunih dejavnosti in pobud, zlasti na naslednjih področjih:

– **Lizbonska strategija**

Odbor prispeva k izvajanju lizbonske strategije v okviru okrepljenega sodelovanja z ekonomsko-socialnimi sveti in podobnimi institucijami v državah članicah ter z organizacijami civilne družbe predvsem z namenom, da vzpostavi interaktivno mrežo pobud, ki bodo prispevale k uspehu te strategije, k čemu ga je spodbudil Evropski svet.

– **Trajnostni razvoj**

Odbor prispeva k izvajanju in spremljanju strategije trajnostnega razvoja Unije. Komisija zato pričakuje, da bo Odbor to strategijo vključil v participativni proces in politični dialog, ki združujeta vse akterje pri opredeljevanju njenih ciljev in pri njihovem uresničevanju.

– **Strukturne spremembe**

Komisija si prizadeva izkoristiti strokovno znanje Odbora pri predvidevanju in upravljanju strukturnih sprememb ter njihovih gospodarskih, socialnih, okoljskih in družbenih učinkov.

– **Analize vpliva in ocena zakonodaje**

Odbor sodeluje pri procesu analize vpliva in ocene izvajanja zakonodaje Skupnosti, kot ga je določila Komisija. To velja zlasti za področje notranjega trga.

– **Zunanji odnosi Evropske unije**

Odbor sodeluje pri zunanjih dejavnostih Unije tako, da ohranja dialog z organizacijami civilne družbe tretjih držav in regij, s katerimi je EU vzpostavila strukturirane odnose. Komisija zato podpira pobude za krepitev vloge organizirane civilne družbe zunaj Unije, kjer je treba spodbujati kulturo in strukture dialoga ter posvetovanja.

IV. **KOMUNIKACIJSKA POLITIKA**

15. Za obveščanje državljanov o EU so odgovorne vse evropske institucije in organi. To je ključna naloga, saj morajo biti evropske institucije verodostojne, transparentne, odprte in odgovorne, ce želijo ohraniti in povečati svojo legitimnost v obeh evropskih državljanih. Učinkovita komunikacija Evropske unije mora biti najprej naloga javnih služb. Njen cilj mora biti državljanom v celoti omogočiti sodelovanje v evropski razpravi in demokratičnem procesu oblikovanja politik in odločanja Skupnosti.

Komisija in Odbor menita, da je poglobitev medinstitucionalnih odnosov tudi na področju komunikacije v splošnem interesu Evropske unije in njenih državljanov in da je zato treba predvideti oblike okrepljenega sodelovanja.

Komisija pripravlja belo knjigo, ki bo predstavila glavne smernice komunikacijske strategije za Evropsko unijo ter ključne srednje- in dolgoročne pobude. Ta dokument bo izhodišče dolgoročnega procesa strukturnih reform in kulturnih sprememb, ki vključujejo komunikacijo v postopek sprejemanja odločitev.

Bela knjiga bo okvir za širše posvetovanje vseh udeležencev v procesu komunikacije o Evropski uniji, vključno z Evropskim ekonomsko-socialnim odborom, in bo vsem institucijam omogočala, da določijo pogoje vključenosti in sodelovanja v tem procesu.

Odbor kot institucionalni posrednik med civilno družbo in institucijami Evropske unije igra ključno vlogo pri oblikovanju resničnega evropskega javnega prostora za dialog in razpravo o temah, ki najbolj skrbijo državljane in ki bodo odločilne za prihodnost evropskega projekta.

V interesu Evropske unije je, da v okviru okrepljenega medinstitucionalnega sodelovanja izkoristi tudi strokovno znanje Odbora ter komunikacijske mreže, s katerimi ima Odbor posebej dobre odnose, predvsem organizacije civilne družbe, ki jih zastopajo člani Odbora in ekonomsko-socialni sveti ter podobne institucije v državah članicah.

Po posvetovanjih o beli knjigi bo pripravljen dodatek k temu protokolu, ki bo natančno določil oblike okrepljenega sodelovanja med Komisijo in Odborom na področju obveščanja o Evropski uniji kot tudi načinov njihovega izvajanja.

V Bruslju, 7. novembra 2005

Za Evropsko komisijo

Za Evropski ekonomsko-socialni odbor

José Manuel BARROSO
Predsednik

Anne-Marie SIGMUND
Predsednica